

de HEERE geleerd worden. Die zijn er inderdaad gelukkig ook. De leerkrachten merken dat wel eens. Het Woord dat ze in de klas door middel van de Bijbelvertellingen brengen, laat soms wel eens wat na. Het Woord dat met elkaar overdacht wordt bij de dagopening raakt en de Heere zegent het in het hart. Het is ook de belofte van de Heere, dat zolang de zon en de maan zullen schijnen (jonge) mensen toegebracht worden! En dan kan er van alles tegenop komen, maar het blijft gelden wat Jesaja uitroept: 'Want bergen zullen wijken en heuvelen wankelen, maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken en het verbond mijns vredes zal niet wankelen, zegt de HEERE, uw Ontfermer'. Dat geeft troost en inhoud voor de toekomst, ook voor de reformatorische scholen. En de toekomst van de scholen dan? Zullen er in de toekomst nog wel reformatorische scholen zijn waarop reformatorische leerlingen zitten? Het is niet te hopen dat we de identiteit zo aan gaan passen, dat die algemeen vervlakt en nauwelijks of geen binding meer heeft met het Woord. De voorbeelden zien we om ons heen. Christelijke scholen met de Bijbel waar de identiteit alleen nog maar op papier staat. En dan hebben we het nog niet eens over de overheid en de politieke ontwikkelingen ten opzichte van christelijke scholen. Moeilijkhe-

den zullen er helaas zeker komen. De Heere Jezus heeft het Zelf voorzegd: 'In de wereld zult gij verdrukking hebben, maar hebt goede moed. Ik heb de wereld overwonnen'.

Waar staan onze leerlingen? Op de pelgrimsreis naar het hemelse Jeruzalem? Beseffen ze nog iets van het leven als voorbereiding van het leven hierna? Of hebben ze hun woonplaats hier op aarde en leven ze voor het hier en nu? Soms lijkt het daarop.

Soms ontmoet je ook een leerling die wel ernst maakt met de toekomst. Die dwars door alle moeilijkheden heen vanuit het dal van de beek Kidron omhoog ziet naar de berg Sion. Die weet heeft dat daar de ark van het Verbond staat. Die verlangt naar de ontmoeting met de Heere en die weet dat die ontmoeting eeuwig mee zal vallen, omdat hij of zij zich in Christus geborgen weet. Dan is er toekomst. 'Ik sla de ogen naar het gebergte, vanwaar mijn hulp komen zal. Mijn hulp is van de HEERE alleen'.

Die toekomst wens ik iedereen toe. Deze toekomst is begonnen in het verleden, wordt actueel in het heden en vindt zijn uiteindelijke vervulling in de toekomst. De Toekomst is des HEEREN.

Scherpenzeel,

H. van Grol

der' als het komt tot een rechterlijke veroordeling. In de media wordt voor een veroordeling gesproken over 'een verdachte'. We willen dat maar als voorbeeld nemen en niet snel en ongehoord oordelen.

Een verdachte of een dader is ook een mens die onze aandacht nodig heeft. Het is ook een mens met een ziel voor de eeuwigheid.

De Bijbel mag ons ook hoop geven voor daders van misbruik. Dat betekent overigens niet dat we over de zonde mogen heen stappen. Dat doet God niet en dat mogen wij ook niet doen. In het gesprek met een verdachte of een dader, moeten we ook wijzen op Gods wet en op wat daden hebben teweeggebracht. Er is gezondigd tegen God en mensen. Lees bijvoorbeeld samen de geschiedenis van Nathan en David. Het was de Geest van God Die Nathans woorden deden inslaan. Daar mag en moet om geboden worden.

De Bijbel mag ons ook hoop geven voor daders.

Ook een dader van misbruik kan te maken krijgen met psychische problemen. Ook hij of zij kan zover komen dat opname nodig is. Als het tot opname leidt, behoort dit (op verzoek van de kerkenraad) tot het aandachtsgebied van de Stichting Hulpverlening.

Kerkelijke tucht

In het geval van (seksueel) misbruik zal ook kerkelijke tucht aan de orde (moeten) zijn. Dit zijn ingrijpende zaken, zeker als er (enige) verwantschap is. We willen dit onderwerp hier slechts aanstippen. Zie voor meer informatie bijvoorbeeld "In goede orde" (2007), uitgegeven door Deputaatschap Kerkrecht.

Pastorale zorg is onmisbaar. Dat geldt voor alle personen en partijen. Ook gezinsleden en verdere familie moeten niet vergeten worden. Want zij kunnen ook zeer veel te verwerken krijgen. En soms ontstaan lastige situaties, omdat voor het gevoel gekozen moet worden voor de ene of de andere kant. Het is van belang om een vertrouwensband op te bouwen in het pastorale contact. Dat zal betekenen dat er verschillende contactpersonen moeten zijn voor de verschillende personen. Blijf wel nuchter en onbevangen.

4

Een dader van seksueel misbruik

Onder verantwoordelijkheid van de Particuliere Synode Zuid (Zeeland en Goeree-Overflakkee) is Stichting Hulpverlening werkzaam (zie ook blz. 602 van het Kerkelijk Jaarboek 2012). In het vorige artikel ging het over slachtoffers van seksueel misbruik. Nu zal het gaan over de daders. Aan het woord zijn de pastoraal werker en een bestuurslid.

In de media is vaak alle aandacht voor de daders en hun gedrag. In geuren en kleuren worden de vermeende feiten neergeschreven. De emoties lopen vaak hoog op. Mensen die niet voor de doodstraf zijn, doen dan toch ferme uitspraken over hoe de daders

moeten worden aangepakt. In dat spanningsveld bevinden we ons, als we willen nadenken over pastorale hulp aan daders van seksueel misbruik.

In geuren en kleuren worden vermeende feiten neergeschreven.

Praktische tips

Zijn er praktische tips te geven in de omgang met een verdachte of een dader? Voor alle duidelijkheid: er is juridisch alleen sprake van 'een da-

Dan moeten we met ons rechtvaardigheidsgevoel wat stappen terugdoen.

Aangifte verplicht?

Moet (altijd en direct) aangifte bij de politie worden gedaan? Soms wordt in het eerste contact direct hierop gewezen. Is dat wenselijk? Lees het praktijkverhaal van een volwassen persoon die misbruikt werd door zijn vader.

Ik zou dat niet gewild hebben

'Vanaf jonge leeftijd werd ik heel vaak misbruikt door mijn vader. Ik zal u de details besparen. Het misbruik heeft vele jaren geduurd. Vele jaren later ben ik in de hulpverlening terecht gekomen, nadat ik was ingestort. Er werd mij onlangs gevraagd waarom ik geen aangifte had gedaan? Ook sommige familieleden vermoedden destijds wel iets, maar deden nooit aangifte. Het antwoord is niet zo moeilijk. De band met mijn vader was zó sterk dat ik dat niet gewild zou hebben. Het is onbegrijpelijk, maar het laatste wat ik wilde, was dat ik mijn vader ten schande zou maken. Ik zou alles ontkend hebben' (september 2011).

Het doen van aangifte mag niet het hoogste doel zijn. Het is vele malen belangrijker om er te zijn voor een slachtoffer. En om naast een verdachte of een dader te gaan zitten. Niet alleen voor vergeving, maar ook voor aangifte moet de tijd rijp zijn. Pastoraal gezien is aangifte doen van minder belang. Dan moeten wij met ons rechtvaardigheidsgevoel maar een paar flinke stappen terugdoen en dit laten rusten tot nader order. Zorg dat u er bent voor degene die u nodig heeft.

Die meent te staan

Wat was de opdracht van de Heere Jezus wonderlijk, toen Hij sprak: *'Die van ulieden zonder zonde is, werpe eerst den steen op haar'* (Joh. 8:7). Anders gezegd: *'Zo dan, die meent te staan, ziet toe, dat hij niet valle'* (1 Kor. 10:12). De zonde van deze vrouw praatte Jezus niet goed. Want even later spreekt Hij: *'ga heen, en zondig niet meer'* (vers 11b). Tegelijk toonde Hij Zijn genade. Het was en is Zijn doel om zondaren tot bekering te brengen. Zou dat ons tot bemoediging mogen zijn, voor iedereen die hiermee te maken heeft.

Zoek hulp

Natuurlijk is over dit moeilijke en ingrijpende thema nog veel meer te zeggen. Heeft u ermee te maken, zoek dan hulp. Neem iemand in vertrouwen. En komt er iemand naar u toe, blijf dan rustig en neem geen overhaaste stappen. Ambtsdragers wordt geadviseerd om zo nodig contact op te nemen met onze professionele hulpverleners. Ook op de website www.stichtinghulpverlening.nl is voor ambtsdragers meer informatie beschikbaar. Laten we niet vergeten: *'Hij is nabij de ziel, die tot Hem zucht'* (Ps. 145).

Een volgende keer zal er aandacht zijn voor een bekend of minder bekend ziektebeeld. Daarbij zullen zo

mogelijk handreikingen worden gedaan voor gemeenteleden en ambtsdragers.

(wordt vervolgd)

Waarde, G. van Veldhuisen
Ooltgensplaat, K.J. Nipius

Meer informatie te verkrijgen bij:
De heer K. J. Nipius
Bestuurslid Stichting Hulpverlening
aan Psychisch Zieken
Uitgaande van de Particuliere Synode
Zuid der Geref. Gemeenten
Magnoliastraat 9
3257 XH Ooltgensplaat
tel. 0187 631677
kj.nipius@kliksafe.nl

BOEKENNIEUWS

**'In liefelijke weiden',
ds. A. Kok, ds. C. Wisse, ds. P. Blok en
ds. G. Beens;
Uitg. Gebr. Koster-Barneveld;
ISBN 978-90-5551-650-6;
172 pag.; € 15,90.**

Kort na het jubileumboek *Weide vinden* verschijnt opnieuw een uitgave van de gemeente van Kootwijkerbroek. Ruim 51 jaar geleden is de gemeente als kleine stek begonnen en nu is ze in omvang de tweede van ons kerkverband. De gemeente heeft opnieuw bouwplannen. Om dat te financieren, heeft de kerkenraad nu onder de titel *In liefelijke weiden* acht preken gebundeld van de vier voorgangers die de gemeente in de loop der jaren hebben gediend. Na de komst van ds. A. Kok in 1969 is de gemeente, afgezien van korte vacante perioden, steeds bevoorrecht geweest met een eigen herder en leraar. Ik herinner me de prediking van ds. C. Wisse en ds. P. Blok uit mijn jeugd jaren in de gemeente. Sommige preken zijn onvergetelijk geworden. Nu mag de gemeente al weer vele jaren gediend worden door ds. G. Beens. In zijn voorwoord wijst hij treffend op het voorrecht wanneer de grote Herder der schapen een onderherder gebruiken wil om Zijn schapen te weiden. In de bundel wordt de mens scherp getekend in zijn afkomst. Dat is niet altijd aangenaam, maar het is wel een eerlijke

boodschap. En ondanks die verschrikkelijke werkelijkheid waarin ieder mens vanuit zichzelf verkeert, heeft de Heere gedachten van vrede gehad. Genade is vrij en niet tegen te houden. Ze komt van boven. Dat maakt het wonder uit. Genade werkt op een wonder aan. De Heere gaat Zich bemoeien met hopeloze gevallen, zegt een van de leraars. En in een andere preek klinkt de stem van Smytegelt over de wapens die de Heere Zijn Kerk geeft in de wedergeboorte. Dat zijn er twee. Het eerste wapen zijn de tranen en het tweede is het gebed. Daarmee gaat de Kerk "een heilig geweld doen. Want God kan een wenend mens niet wegsturen. God kan niet over een smekend, biddend mens heen. Maar Hij gaat Zich ontfermen over ellendigen." Dat levert geen strijders op die geschikt zijn voor een militaire parade, met een borst vol medailles. Wel frontsoldaten. Die soldaat "kun je kennen aan zijn bemodderd uniform". En daar is ook het uitzien naar de Zon der gerechtigheid, "opdat ze hun leven in Christus zouden leren zoeken, maar ook zullen vinden." Het is hier niet de plaats om meer te citeren. Het boek is keurig verzorgd naar het fraaie ontwerp van het jubileumboek van de hand van mevrouw Mastenbroek-Adams.

Van harte aanbevelen.

Utrecht,

H. Brons